

การประชาสัมพันธ์นโยบายการแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการ

ความเป็นมา

รัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2544 กำหนดนโยบายเร่งด่วนเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาของประเทศชาติที่สำคัญ 3 เรื่อง ได้แก่ ปัญหาความยากจน ปัญหาอาชญากรรม และปัญหาคอร์รัปชัน ในการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน มีเป้าหมายที่จะจัดความยากจนให้หมดสิ้นไปภายในปี พ.ศ. 2551 โดยให้ทุกภาคส่วนในสังคมผนึกกำลังร่วมกันแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชนด้วยการเพิ่มรายได้ ลดค่าใช้จ่าย ขยายโอกาสให้กับประชาชน ยกย่องคุณภาพชีวิตของประชาชนให้อยู่ดีมีสุขยิ่งขึ้น บรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนในระดับรากหญ้า พร้อมทั้งสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจภายในประเทศคู่ขนานไปกับความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลกอย่างแข็งแกร่ง สามารถก้าวสู่เศรษฐกิจใหม่อย่างยิ่ง และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

การแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการที่ผ่านมารัฐบาลได้สั่งการและให้มีการดำเนินงาน ดังนี้

1. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการ เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2546 ณ. วิเทศสโมสร กระทรวงการต่างประเทศ โดยให้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมารวมพลังทุ่มเทสมองเพื่อหาแนวทางดำเนินการที่เป็นรูปธรรม ซึ่งจากผลการประชุมนี้ นายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการรับจดทะเบียนประชาชนที่ประสบปัญหาความยากจนใน 7 เรื่อง ได้แก่ ปัญหาที่ดินทำกิน ปัญหาคนเร่ร่อน ปัญหาผู้ประกอบการอาชีพผิดกฎหมาย ปัญหาการให้ความช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาให้มีรายได้จากอาชีพที่ไม่เหมาะสม ปัญหาการถูกหลอกลวง ปัญหาหนี้สินภาคประชาชน ปัญหาที่อยู่อาศัยของคนจน

2. กระทรวงมหาดไทย ได้ดำเนินการรับจดทะเบียนการแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการใน 8 จังหวัดนำร่อง ตั้งแต่วันที่ 6 ธันวาคม 2546 และดำเนินการในพื้นที่ 67 จังหวัด และกรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา ดำเนินการตั้งแต่วันที่ 5 มกราคม ถึงวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2547

3. รัฐบาลได้สั่งให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการและกำกับนโยบายการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน และแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ) เป็นประธานกรรมการ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นกรรมการและเลขานุการ และอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ เป็นกรรมการและเลขานุการในคณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์

4. รัฐบาลได้จัดตั้งศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนแห่งชาติ (ศตจ.) โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ) เป็นผู้อำนวยการศูนย์ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นกรรมการและเลขานุการร่วม ทั้งนี้ให้ ศตจ. มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทาง มาตรการ และกำกับดูแล การตรวจสอบการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลในการต่อสู้กับปัญหาความยากจน ตลอดจนเสนอแนะนโยบายแก่คณะรัฐมนตรี

การดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์การแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการ

1. กระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่งที่ 520/2546 ลงวันที่ 3 พฤศจิกายน 2546 เรื่อง แก้ไขคำสั่งคณะกรรมการด้านการประชาสัมพันธ์ การแก้ไขปัญหาสังคม และความยากจนเชิงบูรณาการ โดยมีผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงมหาดไทย (นายวิระ มุสิกพงษ์) เป็นประธานและผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์ ผู้แทนสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 เป็นกรรมการ

ในการนี้ กระทรวงมหาดไทย ได้มีการประชาสัมพันธ์ การรับจดทะเบียนการแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการ และได้รับงบประมาณดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้กับหน่วยงานภายในกระทรวงมหาดไทยประมาณไม่ต่ำกว่า 10 ล้านบาท

2. องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์การรับจดทะเบียนการแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการ ได้รับงบประมาณ 108 ล้านบาท โดยประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อวิทยุและโทรทัศน์ในเครือข่ายของ อ.ส.ม.ท.

3. กรมประชาสัมพันธ์ ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์การรับจดทะเบียนการแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการโดยใช้งบประมาณของกรมประชาสัมพันธ์ และได้มีการดำเนินการดังนี้

3.1 กรมประชาสัมพันธ์มีคำสั่งที่ 869/2546 แต่งตั้งคณะกรรมการประชาสัมพันธ์การรับจดทะเบียนการแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการ โดยมี รองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ (นายปราโมช รัษฎาวิจิ) เป็นประธาน และผู้อำนวยการสำนักพัฒนานโยบายและแผนการประชาสัมพันธ์ เป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการประชาสัมพันธ์การรับจดทะเบียนการแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการ ได้มีการประชุมรวม 2 ครั้ง และได้มอบหมายให้หน่วยงานปฏิบัติการด้านสื่อทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์เชิงรุกผ่านสื่อทุกรูปแบบ โดยแบ่งการดำเนินงานออกเป็น 2 ระดับ คือ ในระดับประเทศ และระดับภูมิภาค เน้นการประชาสัมพันธ์โดยให้ สวท. และ สทท.11 ทุกสถานี จัดรายการวิทยุและโทรทัศน์สัญจร ลงไปในพื้นที่ยากจน โดยประสานงานกับผู้ว่าราชการจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ได้ให้ทุกหน่วยงานรายงานผลการดำเนินงานให้สำนักพัฒนานโยบายและแผนการประชาสัมพันธ์ รวบรวมนำเสนอรองนายกรัฐมนตรี (พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ) และรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม)

3.2 กรมประชาสัมพันธ์มีคำสั่งที่ 923/2546 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประชาสัมพันธ์การแก้ไขปัญหาความยากจน โดยมี รองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ (นายคุณฤดี สินเจิมศิริ) เป็นประธาน เลขานุการกรมเป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการประชาสัมพันธ์การแก้ไขปัญหาความยากจน ได้มีการประชุม 1 ครั้ง และได้รับทราบถึงการประชาสัมพันธ์การรับจดทะเบียนการแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการ พร้อมทั้งมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการประสานงานกับ สำนักพัฒนานโยบายและแผนการประชาสัมพันธ์ เพื่อนำแผนประชาสัมพันธ์ที่หน่วยงานต่างๆ ได้ส่งมาแล้ว นำมาปรับแนวทางการดำเนินงานต่อไป

การดำเนินงานคณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ ในคณะกรรมการกำกับนโยบายการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน

1. เนื่องจากการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน เป็น 1 ใน 7 เรื่องที่รัฐบาลจะเร่งดำเนินการแก้ปัญหา และได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 228/2546 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการและกำกับนโยบายการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน (กอ.ชดจ.) โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ) เป็นประธานคณะกรรมการอำนวยการ และรองนายกรัฐมนตรี (นายกร ทักษะรังสี และนายวิษณุ เครืองาม) เป็นประธานกรรมการร่วมในคณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ เป็นกรรมการและเลขานุการ

2. คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ โดยรองนายกรัฐมนตรี (นายกร ทักษะรังสี) มีดำริที่จะจัดประชุมคณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ แต่เนื่องจากการปรับคณะรัฐมนตรีในตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี (นายกร ทักษะรังสี) จึงทำให้ยังไม่มีการจัดประชุมคณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์

3. กรมประชาสัมพันธ์ในฐานะฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ได้รับมอบหมายจากสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีในฐานะฝ่ายเลขานุการ กอ.ชดจ. ให้จัดทำแผนประชาสัมพันธ์การใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน งบประมาณ 24,060,000.- บาท เพื่อเสนอปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีลงนาม ถึงผู้อำนวยการสำนักงาน ประมาณ เพื่อพิจารณาอนุมัติงบประมาณ

4. สำนักงานประมาณมีหนังสือที่ นร 0704/4098 ลงวันที่ 22 มกราคม 2547 แจ้งให้ทราบว่าไม่สามารถจัดสรรงบประมาณจากงบกลางได้ ทั้งนี้ ขอให้กรมประชาสัมพันธ์หารือกับสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี พิจารณาปรับแผนและให้ใช้งบประมาณปี 2547 ที่กรมประชาสัมพันธ์ได้รับดำเนินกิจกรรมสำคัญและเร่งด่วนในโอกาสแรกก่อน

5. สำนักพัฒนานโยบายและแผนการประชาสัมพันธ์ ในฐานะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ ได้ทำบันทึกเพื่อนำเสนอ อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ ได้ลงนามเสนอเรื่องให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อทราบและพิจารณาต่อไป

สถานการณ์ปัจจุบัน

กระทรวงมหาดไทยได้เชิญประชุมคณะกรรมการดำเนินการประชาสัมพันธ์การแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการ ครั้งที่ 1/2547 เมื่อวันศุกร์ที่ 20 กุมภาพันธ์ 2547 เวลา 13.00 น. ณ ห้องประชุม 3 กระทรวงมหาดไทย โดยที่ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงมหาดไทย (นายวิระ มุสิกพงษ์) ได้มอบหมายให้ รองปลัดกระทรวงมหาดไทย (นายชัยฤกษ์ คิชฌอานา) เป็นประธานการประชุมแทน เนื่องจากติดราชการอื่น สำหรับผลการประชุม สรุปได้ดังนี้

1. คณะกรรมการฯ รับทราบการรายงานผลการประชาสัมพันธ์ตามนโยบายการแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการ ระยะ 4 เดือน (วันที่ 1 ตุลาคม 2546 – 15 กุมภาพันธ์ 2547) ของกระทรวงมหาดไทย และผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์พร้อมทั้งผู้แทนสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย

ช่อง 11 ได้รายงานผลการดำเนินงานประชาสัมพันธ์การแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการ ประจำเดือนธันวาคม 2546 – มกราคม 2547 ของกรมประชาสัมพันธ์ ให้ที่ประชุมทราบด้วย

หมายเหตุ ผู้แทน สทท.11 ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบถึง ค่าใช้จ่ายที่กระทรวงมหาดไทยจัดรายการ “สงครามความยากจน เวทีของคนไทย” เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2547 รวมเป็นเงิน 123,230.- บาท (ค่าใช้จ่ายที่ยังค้างชำระ) ซึ่งประธานได้สั่งการให้ฝ่ายเลขานุการรีบดำเนินการในเรื่อง ค่าใช้จ่ายให้กับกรมประชาสัมพันธ์

2. การประชาสัมพันธ์การแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการ จะต้องดำเนินการต่อไปโดยมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ

2.1 กรมการปกครอง รับเรื่องจากทะเบียนต่อไปจนถึง 29 กุมภาพันธ์ 2547 และหากประชาชนยังต้องการมาจดทะเบียนอีกก็ให้ดำเนินการรับจดทะเบียนต่อไป และขอให้ประชาสัมพันธ์เรื่องนี้ให้ประชาชนทราบด้วย

2.2 กรมการพัฒนาชุมชน จะรับผิดชอบในการสำรวจ วิเคราะห์ปัญหา ตรวจสอบข้อมูล และจะมีการจัดเวทีประชาคมในหมู่บ้านทั่วประเทศ ในช่วงเดือน มีนาคม - มิถุนายน 2547 ซึ่งจะต้องทำการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบอย่างต่อเนื่องว่ารัฐบาลกำลังดำเนินการอะไร อย่างไร

3. การประชาสัมพันธ์จะเน้นการใช้สื่อที่อยู่ในความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานและขอความร่วมมือจากกรมประชาสัมพันธ์ ในการจัดรายการ “สงครามความยากจน เวทีของคนไทย” ทาง สทท.11 ต่อไป และขอให้มีการบูรณาการความร่วมมือจากหน่วยงานหรือส่วนราชการอื่นๆ เพื่อร่วมผลิตรายการอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งขอความร่วมมือสถานีวิทยุและโทรทัศน์ทุกช่อง เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ผลงานภารกิจต่างๆ ตามนโยบายการแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการตามที่เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง

โดย...ส่วนประเมินผล สำนักพัฒนานโยบายและแผนการประชาสัมพันธ์ กรมประชาสัมพันธ์